

DERS ÖZETİ · SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM VE GERİ DÖNÜŞÜM

Evsel Atıklar ve Geri Dönüşüm

Evsel atık, evden çıkan katı atıktır. Bir kısmı **geri dönüştürülebilir**, bir kısmı **geri dönüştürülemez**.

1 Evsel Atık Nedir?

- Evden günlük yaşamda çıkan katı atıktır.
- Kağıt, cam, metal, plastik, organik atığı kapsar.
- Her evsel atık aynı işlemde geçmez.

2 Geri Dönüştürülebilirler

- Temiz kağıt, cam, metal, plastik.
- Yeniden işlenip yeni ürüne dönüşür.
- Temiz ve kuru olmalıdır.

3 Geri Dönüştürülemeyenler

- Kirli, yağlı, karışık yapıdaki atıklar.
- Pil ve elektronik atık özel toplanır.
- Organik atık kompost olur, geri dönüşüm kutusuna atılmaz.

4 Geri Dönüşümün Önemi

- Ham madde kullanımını azaltır.
- Enerji tüketimini düşürür.
- Çevre kirliliğini azaltır.

5 Evde Atık Yönetimi

- Atıkları türüne göre ayır.
- Kağıdı tekrar kullan.
- Pili özel kutuya bırak.
- Gereksiz ambalajdan kaçın.

Geri Dönüştürülebilir mi?

Malzeme	Dönüştürülebilir mi?	Neden
Gazete	Evet	Kağıt yeniden hamur olur
Cam şişe	Evet	Eritilip yeniden şekillenir
Kullanılmış pil	Hayır, özel toplama	Doğaya zarar verebilir
Yağlı kutu	Hayır	Yağ, yeniden işlemeyi engeller
Konserve kutusu	Evet	Metal eritilip kullanılır

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Evsel Atıklar ve Geri Dönüşüm: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1 - SINIFLAMA

Temiz cam kavanoz, kullanılmış pil ve yağlı peçete nereye gider?

- 1 Cam temiz olduğu için geri dönüşüme gider.
- 2 Pil özel toplama noktasına bırakılır.
- 3 Yağlı peçete kirlidir, geri dönüştürülemez.

Cevap: Cam geri dönüşüme, pil özel kutuya, peçete normal çöpe gider.

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2 - ÇIKARIM

Okulda öğrenciler kâğıtlarını ayırıyor. Bunun kaynaklara etkisi nedir?

- 1 Daha fazla kâğıt geri dönüştürülür.
- 2 Yeni kâğıt için daha az ağaç kesilir.

Cevap: Doğal kaynaklar daha az tüketilir, çevre korunur.

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3 - AYIRT ETME

Yoğurt kabı temiz ve kuru. Bu kap hangi gruba girer?

- 1 Plastik temiz ve kuru olduğunda değerlendirilir.
- 2 Temiz plastik eritilip yeniden işlenebilir.

Cevap: Geri dönüştürülebilir grubuna girer.

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4 - ATIK YÖNETİMİ

Ece evde kullanılmış defter kâğıtlarını not almak için ayırıyor. Bu hangi davranıştır?

- 1 Kâğıt çöpe atılmadan tekrar kullanılıyor.
- 2 Bu, atığı azaltan bir adımdır.

Cevap: Tekrar kullanma; atık yönetimine katkı sağlar.

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5 - ÖZEL TOPLAMA

Bozuk bir elektronik oyuncak nereye bırakılmalıdır?

- 1 Elektronik atık diğer atıklara karıştırılmaz.
- 2 Özel toplama noktasına bırakılır.

Cevap: Elektronik atık toplama noktasına bırakılmalıdır.

MİNİ TEST

Evsel Atıklar ve Geri Dönüşüm: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. Aşağıdakilerden hangisi evsel atık örneğidir?

- A) Maden atığı B) Fabrika dumanı
C) Yoğurt kabı D) Deniz suyu

3. Kullanılmış pil nereye bırakılmalıdır?

- A) Normal çöpe B) Geri dönüşüm kutusuna
C) Kompost kutusuna D) Özel toplama noktasına

5. Atık yönetimi hangilerini kapsar?

- A) Yalnızca geri dönüşüm
B) Yalnızca yakma
C) Yalnızca gömme
D) Azaltma, tekrar kullanma, geri dönüştürme

7. Aşağıdakilerden hangisi geri dönüştürülemeyen atıktır?

- A) Islak mendil B) Temiz gazete
C) Konserve kutusu D) Cam şişe

9. Evde atık yönetimine katkı için ilk adım nedir?

- A) Atığı çöpe atmadan önce düşünmek
B) Tüm atığı tek kutuya koymak
C) Atığı yakmak
D) Atığı saklamak

2. Hangi madde temiz olduğunda geri dönüştürülebilir?

- A) Pil B) Cam şişe
C) Elektronik oyuncak D) Yağlı peçete

4. Geri dönüşümün kaynaklara etkisi nedir?

- A) Ham madde kullanımını artırır
B) Enerji tüketimini artırır
C) Ham madde kullanımını azaltır
D) Etkisi yoktur

6. Yağlı pizza kutusu neden geri dönüştürülemez?

- A) Çok büyüktür
B) Yağ, kağıdın yeniden işlenmesini engeller
C) Rengi uygun değildir
D) Kartondan yapılmıştır

8. Meyve kabuğu gibi organik atık ne olur?

- A) Geri dönüşüme gider B) Kompost olur
C) Özel toplanır D) Yeniden eritilir

10. Bozuk bir elektronik oyuncak nereye bırakılmalıdır?

- A) Kağıt kutusuna B) Kompost kutusuna
C) Cam kumbarasına D) Özel toplama noktasına

Cevap anahtarı

1. C · Yoğurt kabı evden çıkan günlük bir atıktır.
3. D · Pil doğaya zarar verebilir, özel toplama gerekir.
5. D · Atık yönetimi üç aşamayı birlikte kapsar.
7. A · Islak mendil kirli ve karışık yapıdadır, yeniden işlenemez.
9. A · Önce yeniden kullanılabilir mi, geri dönüştürülebilir mi diye sorulmalıdır.
2. B · Temiz cam eritilip yeniden şekillendirilebilir.
4. C · Geri dönüşüm ham madde ve enerji tasarrufu sağlar.
6. B · Yağlı kağıt yeniden işlenemez; temiz ve kuru olmalıdır.
8. B · Organik atık kompost olarak değerlendirilir.
10. D · Elektronik atık diğer atıklara karıştırılmaz, özel toplanır.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/5-sinif-fen-bilimleri-evsel-atiklar-ve-geri-donusum-konu-anlatimi